

RUSI SE BLIŽAJO ROSTOVU

MOSKOVSKA RADIJSKA POSTAJA NAZNANJA, DA SO RUSI UJELI NADALJNIH 3350 NEMCEV PRED STALINGRADOM IN OD 220 TISOČ MOŽ JIH JE OSTALO ŠE 5000. RUSI SO 60 M. OD ROSTOVA

Rusko polnočno poročilo pravi, da je pred Stalingradom odložilo orožje 2000 Nemcev, drugih 1350 pa "se je podalo." To se je dovršilo sredi Stalingrada, severno od Stalingrada pa Rusi nemško posadko "uničujejo."

V svojem prodiranju od Voroneža so Rusi zasedli Gorščenko, 80 milj. vzhodno od Kurška ob Moskva-Harkov železnici.

Kot poročajo Rusi, je bilo na tej fronti vjetih že 64.000 osovinskih vojakov, največ Madžarov, Italijanov in Rumunov, ki kažejo za boj proti uničujočemu ruskemu parnemu valjarju vedno manj volje kot pa Nemci.

V sredo so Rusi na celi črti od Voroneža do Kavkaza osvobodili nad 29 mest, železniških postaj in drugih obljubljenih krajev.

Na Kavkazu so Rusi v svojem prodiranju od Salska, ki leži ob Stalingrad-Tihorec železnici, zavzeli Srednji Egorlik in Ataman, ki se nahaja samo 60 milj. od Rostova. Drugi ruski oddelki na severu pa so oddaljeni od Rostova okoli 70 milj. na vzhodu pa 56 milj.

Za Rostov se Nemci trudovratno bore, ker vedo, da bi jim z zavzetjem Rostova bila odrezana pot za unik s Kavkaza.

Josip Stalin, ki se je kot vrhovni poveljnik rdeče armade častnikom in vojakom na severozapadni fronti zahvalil za darilo 52.000.000 rubljev za rdečo armado, je naslovil zahvalno pismo na maršala Timošenko, poveljnika na tej fronti.

Severozapadna fronta sega od Kalinina do Volhova.

Lloyd George 80-letnik

Lloyd George, ki je bil angleški premier 'tekot zadnje svetovne vojne, je bil te dni star osemdeset let in njegovo zanimanje za politične in vojne dogodke je še vedno zelo živo, ter ga je še zmirom smatrati za starega ostrookega leva, kakršnega je poznal svet v času zadnje svetovne vojne.

Na tisoče otrok zbolijo vsako leto za otroško paralizo. Prispevajte v sklad za oblikanje te strašne bolezni!

TRIPOLI NAJ BI POSTAL GLAVNI STAN "BORBENE ITALIJE"

London. — Predstavniki kroga "Svobodnih Italijanov" so te dni predložili Združenim narodom predlog ali sugestijo, po kateri, naj bi se dalo zavzeto Tripolitanijsko na razpolago "Borbeni Italiji", ki naj bi bila organizirana na štiri podlagi, kot je organizirana "Borbena Francija" v Afriki.

To novo tripolitansko "Italijo" bi se spremenilo v pomorsko bazo za vojne operacije, katere bi vodila "Borbena Italija" proti fašizmu oziroma proti osi, kakor to delajo "Borbeni Francozi."

Predstavniki so dejali, da bi morali združeni narodi izrabiti ugodno priliko padca Tripolitanijske za psihološko ofenzivo, ki bi bolj kot kakršnikoli dosežki prišlo v to smer, podžgala italijansko ljudstvo k odporu proti fašizmu.

Italijanom je treba dobro predložiti dejstvo, da je Mussolinijev režim obsojen na popoln poraz, ter da Italijanom ne preostaja drugega, kot da se pridružijo "Borbeni Italiji" na strani združenih narodov.

Izgube Tripolitanijske, so dalje argumentirali predstavniki, pomeni za Italijo to, kar je pomenila za Francoze izguba Alžirije — smatra se za pravo italijansko provinco in je v Italiji navadno označena, kot četrta glavna obala Italije. (Ostale tri so Tirenska, Jonska in Jadranska obala.) Ta "provinca" ima tudi svojo lastno "prefekturo" ali policijsko organizacijo.

Vpoštevajoč, da živi v Tripolitanijski več kot 200 tisoč italijanskih priseljencev in da je tam sedaj na tisoče italijanskih vojni ujetnikov, bi se moglo s sodelovanjem "Svobodnih Italijanov," ki so raztreseni povsod v območju ozemelj združenih narodov, ustvariti močnega protifašističnega bloka na samem obrežju Italije. Od tu bi se moglo konstruktivno in z gotovostjo pozvati italijansko ljudstvo, naj spozna, da je fašizem zapravljal Italijanom njih toliko razvpiti imperij, ter da je že skrajni čas, da vržejo Mussolinija na smetišče in se pridružijo skupnemu boju za osvobodjenje.

LUIGI ANTONINI DOLŽI KOMUNISTE UMORA CARLA TRESCE

New York. — Izjavljajoč, da skuša vodja oblačilne unije, Luigi Antonini, naprtiti krivdo umora Carla Tresce komunistom in s tem obraniti krivde fašiste, je devet uradnikov in poslovnih agentov Mednarodne unije oblačilnih delavcev za ženske obleke, obsodilo njegovo brezobzirno tozadevno nalogovanje, ki ga smatra, "kot mož namerjen v rastoče gibanje za slogo med ameriški Italijani."

Izjava je bila podana v odgovor na Antoninijev pismo, priobčeno v New York Timesu, 22. januarja. V pismu je med drugim rečeno:

"Carlo Tresca potrebuje nekoga, da poravnava njegove račune s komunisti. Naravno, jaz ne morem s prstom pokazati na njegovega morilca, toda če bi moral v tem oziru odločiti med fašisti in komunisti, bi določil 95% krivde komunistom, fašistom pa pet odstotkov zato, ker oni so sedaj na uniku in ni zdaj zanje primeren čas, da izvršijo kaj takega. Mislim tudi, da je položaj komunistov v tem času prikladnejši za izvedenje masovnega nad Trescom, kot pa položaj fašistov."

Skupina podpisanih unijskih vodij je dejala, da je Antoninijeva izjava zlobna in porazna ter obrekljiva, ker hoče odvezovati fašiste vsake krivde pri umoru Tresce — iste fašiste, ki v svoji končni togoti, ko se zavedajo svojega gotovega poraza, vršijo najokrutnejše zločine nad milijoni ljudi v

liji navadno označena, kot četrta glavna obala Italije. (Ostale tri so Tirenska, Jonska in Jadranska obala.) Ta "provinca" ima tudi svojo lastno "prefekturo" ali policijsko organizacijo.

Vpoštevajoč, da živi v Tripolitanijski več kot 200 tisoč italijanskih priseljencev in da je tam sedaj na tisoče italijanskih vojni ujetnikov, bi se moglo s sodelovanjem "Svobodnih Italijanov," ki so raztreseni povsod v območju ozemelj združenih narodov, ustvariti močnega protifašističnega bloka na samem obrežju Italije. Od tu bi se moglo konstruktivno in z gotovostjo pozvati italijansko ljudstvo, naj spozna, da je fašizem zapravljal Italijanom njih toliko razvpiti imperij, ter da je že skrajni čas, da vržejo Mussolinija na smetišče in se pridružijo skupnemu boju za osvobodjenje.

Zavezniške čete v Tripoli sprejete z velikim navdušenjem

Kakor pišeta poročevalca Don Whitehead in George Tucker, ki sta bila priča izraza navdušenja, ko so prikorakale v Tripoli zavezniške čete, so ljudje objemali in poljubovali zavezniške vojske. Nudili so jim darove in celo denar, ter jim ponujali vina. Ženske so poljubljale vojakom osvobodilcem, roke in otroci so se trdno držali vojakom za hlače in padali v prah pred njimi, da jim poljubijo od marširanja vse prane čevlje. Mnogi so prinesli na svetlo slike predsednika Roosevelta in Churchilla, ter vpili: "Živela Amerika!" "Živeli Angleži!"

Poročevalca sta zapisala, da je nemogoče popisati občutje, ki ga ima človek, ko vidi te osvobodjene ljudi, kako dajo du-

šaka svoji radosti in ne vprašajo za nič drugega, kot za topla in prijazna beseda ter prijateljski nasmeh. Samo tisti, ki so že občutili suženjsko peto fašizma v polni meri, morejo tako neizrečeno hrepeneti po žaru svobode, kakor so hrepeneli ti ljudje.

Pridelek tekočega leta je takorekoč še v božjih rokah in če

RUSKI VOJAKI V ZIMSKIH UNIFORMAH

Ta slika, ki je bila poslana iz Moskve po radiju, kaže ruske vojske v belih zimskih uniformah, ki prodirajo skozi gozdne predele proti Velikim Lukom.

Wickard bo poskrbel, da bo dovolj delavcev na farmah

Washington. — Poljedelski tajnik Wickard bo imel odslej nalogo, da skrbi za zadostno delovno moč na ameriških farmah, ki bodo morale producirati dovolj živil in drugih potrebščin za domačo porabo, za armado in za naše redne dostavitve našim zaveznikom.

Načelnik vojne delovne sile, Paul McNutt, ki je izdal tozadevno odredbo porazdeljenja odgovornosti in dela, je s tem strnil vprašanje poljedelskih potreb v območju poljedelskega departamenta. Prej je z departamentom v tem oziru sodelovala vladna upošljevalna služba.

Naloga poljedelskega urada, katerega načelnik je Wickard, bo da poskrbi za rekrutiranje, prevoz in dostavo delavcev po krajevnih potrebah in zahtevah.

Komisija za vojno delovno silo bo seveda imela kontrolo nad delovanjem departamenta in bo tudi stalno nadzorovala in pregledovala tozadevni poljedelski program, da bo tako produkcija živil zadovoljiva z vidika vojnih potreb.

Poljedelski tajnik Wickard je te dni posvaril ameriško ljudstvo, da je preveč nebržnosti z ozirom na živilski položaj. V svojem radijskem govoru je dejal, da bo potrebno strogo nadziranje porazdelitve živil, kajti zamašiti bo treba vrzel, ki je nastala med obsejati zalogami in naraščajočimi potrebami, katere pospešuje vojna.

V svojem letnem poročilu, ki ga je ob tej priliki podal, je Wickard omenil, da naj bodo komentari pripravljeni na strožje nadziranje in porazdelitev živil, katerih imamo navidezno še dovolj, a je potrebno, da hranimo z njimi sedaj, ko jih še imamo.

Wickard je dejal, da bo poljedelski povojni program sedaj temeljil na svetovnih, raje

nam bo vreme naklonjeno, bomo seveda pridelali ogromne količine živil in drugih farm-skih pridelkov, toda vključ temu se moramo sedaj zanašati zgolj nato, kar imamo že v srambah.

Velik problem poljedelskega departamenta in farmerjev bo letos delovna sila in pa dobava potrebnega farmskega orodja. V pogledu plač bo najbrž potrebna neka izenačenost med plačami farm-skih delavcev in onih v industriji, ker drugače bo težko dobiti delavce za farm-sko delo.

Karkoli bomo imeli letos pridelka, bomo morali 20 do 25 odstotkov tega takoj odstopiti našim vojnim silam in potrebam naših zaveznikov, ter ljudstev, ki bodo tekom leta osvobodjena izpod naci-fašistične pete.

Wickard je poudaril, da živilski položaj Združenih držav ni tak, da bi se morali vznemirjati, potrebno pa je, da smo zelo skrbni in previdni pri uporabljanju in racijoniranju tega kar imamo na razpolago, ker le tako bo vsem zagotovljena dobra in zadostna prehrana.

Glede povojnega farmskega programa, je Wickard dejal, da se bo predvsem gledalo nato, da bo imela vlada kontrolo nad poljedelsko produkcijo in bo s tem preprečeno nepotrebno razširjenje produkcije, ki bi moglo priversti farmerje do krize, skozi kakršno so šli po zadnji vojni, ko je enkrat odpovedal vojni trg. Po tej vojni bo zahteva po ameriškem žitu in drugih farm-skih pridelkih ostala na primerni višini, ker bo v Evropi neizmerno pomanjkanje vsega in bo vzel precej časa preden bodo sedaj pregazene dežele mogle pridelovati dovolj živil in drugega za domače potrebe.

Wickard je dejal, da bo poljedelski povojni program sedaj temeljil na svetovnih, raje

nego na izrecno domačih potrebah, kajti po vojni bo potrebno tesno sodelovanje vseh dežel v pogledu prehrane in splošne rekonstrukcije, katere je predvsem odvisna od zadostne pridelave živeža.

Stavkarji izvojevali obljubo boljše plače

New York, 27. jan. — Stavkarji v oblačilni industriji tukaj se nadaljuje medtem, ko je 6000 delavcem že obljubljeno 15% povišanje plače. Naznanilo o tem delnem sporazumu je dal Julius Hochman, upravnik skupnega sveta oblačilnih unijskih pripadajo AFL.

Sestindvajset tisoč delavcev in delavcev je še na stavki in Hochman je pojasnil, da se vračajo nazaj na delo vsi oni delavci in delavke, ki jim je obljubljeno povišanje plače. Dosedaj je podpisalo sporazum poviška okrog 100 delavnic, ki so last 15 izdelovalcev oziroma podjetnikov.

Pojasnjevano je bilo tudi, da stavka oblačilnih delavcev ne ovira vojnega programa in ni nobenega opravka z vojnimi kontrakti.

Nemci na Portugalskem dobili ukaz, da se vrnejo domov

Po poročilu radio-oddajne postaje BBC, so nacisti odredili, da se morajo nemudoma vrniti v Nemčijo vsi Nemci vojaške starosti. Samo oni, ki imajo uradne pozicije bodo smeli ostati.

Smatra se, da so nacisti izdali ta dekret zato, ker je zadnje čase ubežalo na Portugalsko mnogo Nemcev, ki so pričakovali skorajšnji poraz nemške armade. Med temi je mnogo moških, ki bi jih Hitler lahko porabil za nadomestilo izgub na ruski fronti.

STRELJANJE IZGREDNIKOV V MARSEILLU

London, 26. jan. — Reuterjeva agencija je povzela po švicarskem tisku vest, da so nacisti ustrelili 170 moških in 80 žensk v Marseillesu, kjer so izbruhli izgredi proti Nemcem ko je bila odrejena izpraznitev pristaniškega dela mesta. Razjarjeno prebivalstvo je s strelji sprejelo vojske, ki so prišle, da s silo iztirajo prebivalstvo iz onega dela mesta, ki je bilo proglašeno za nedostopno vojno zono, kjer bodo nacisti gradili in pripravili obrambo za slučaj zavezniškega vpada.

Nemci so izgrede zatrli s silo in aretiranih je bilo 40 tisoč oseb, kakor je poročala DNB. Nadaljni tisoči so bili poslani v 75 milj. oddaljeni kraj Frejus, kjer so zaprti. Vichyski radijo je skušal zadevo omiliti, ker je poročal, da je bilo aretiranih samo okrog šest tisoč ljudi; berlinski radijo, pa je naznanil masne aretacije.

Iz Lizbone došlo poročilo pravi, da je bilo med aretiranci mnogo židov, ki so bili vsi poslani v koncentracijska taborišča. Nemške vesti se glase, da se širi de gnilosti in komunistično gibanje.

Kmalu potem, ko je bilo nad Marseillom proglašeno obsežno stanje, je radijo naznanil, da je zavladal mir, ter da se izseljevanje iz obrežnega predela mesta vrši brez potežkoč.

Reuterjeva agencija je podala iz Zuricha vest, da so Nemci s topovi streljali na množice izgrednikov in razvilo se je poptično bojevanje med vojski in izgredniki.

Nemške oblasti so izdale odredbo izprazniti obrežnega predela mesta, katerega bodo podirli, da bodo zgradili obrežne utrdbe proti morebitni zavezniški invaziji z afriške strani.

Pasja sreča

Medford, Ore. — Psiček po imenu Two Bits (dva groša), je tekel preblizu roba skalnega prepada in se je skotalil 800 čevljev globoko v zasneženi prepadi.

Njegov gospodar, Bill Ziegler, gozdni čuvaj, je smatral psička za zgubljenež. Dva tedna pozneje pa, ko je šel čuvaj proti gorski opazovalnici, je v svoje neizrečeno začudenje opazil, kako jo počasi in vztrajno leze navzgor po gorski zaseki njegov Two Bits, ki je bil siromak ves izmučen od svoje težke preizkušnje, pa je vendar veselo pomigal z repom, ko je ugledal svojega gospodarja.

Globok sneg je najbrž preprečil, da se psiček ni ubil pri padcu, kako se je izmotal iz snega in preživel skozi dva tedna, ter pregazil miljo in pol zasnežene poti, tega pač nihče ne ve.

Dekletce si vzelo življenje zaradi smrti kanarčka

Sodus, N. Y. — Trinajstletna Jennie Lewis je imela kanarčka, ki je bil tako udomačen, da je frfotal za njo okrog njene doma na farmi, toda pred nekaj dnevi ga je, ko je sledil dekletu iz hiše, ujela mačka, ki ga je umorila. Jennie si je smrt ljubkega krilateca vzela tako zelo k srcu, da se je ustrelila z lovsko puško. Svoji materi je pustila noto, v kateri je pojasnila vzrok samomora.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hinde, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$5. — Advertisement on Agreement.

Za celo leto rola list za Ameriko in Kanado \$5.—; za pol leta \$3.—
za štiri leta \$15.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan razen sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1242

NACIJEVI NAZORI IN ČINI

Deset let umora in razsula

Pred desetimi leti, dne 30. januarja 1933, je Hitler, ki niti ni bil pravi nemški državljani, postal kancelar rajha. Od onega dne naprej so Hitler in njegovi močniki in navihani gangsterji vodili boj proti vsemu človeškemu rodu.

Pristaši nacističke stranke, vojaški močniki in navadni ljudje, ki so prodali svoje prvorodenstvo za sklade leče, so se pridružili gangsterjem, da izpolnijo svoje krvave ambicije in se iznebijo svojih protinikov. Začeli so izrabljati druge ljudi za svojo lastno osebno korist. Njihova blazna pohlepnost po moči in bogastvu je ustvarila strahovit rekord hudobnih, barbarskih, sadističnih činov divjstva.

V desetih letih so vžigali oni strahoviti seznam dejani, ki predstavlja udeleževanje totalitarnih idej: "Novi red", ki je načelo domačega napredka nadomestil z onim tiranstva.

Vse, kar so naciji napravili in danes napravljajo, je direktna posledica neke črne filozofije, katere osnovni predpogoj je zaničevanje za priprostega človeka. Celotno desetletje nacizma visi skupaj. Posamezni čini in strahovitosti, strašni sami na sebi, so tem strašnejši, ako na nje gledamo kot del namenjenega programa.

Sledeče razodeva naravo nacije, njegovo terorijo in prakso:

1. Teorija: Bolj primerno je istrebljati male narode, kot oskrbovati jih.

Praksa: (a) Tekom dveh let vojne je bilo 460.000 Jugoslovancev hladnokrvno umorjenih.

(b) Na Grškem, katere dežela ima približno toliko prebivalcev kot New York City, več kot 1.000 ljudi na dan pomira — od glada.

(c) Hrama v Belgiji je bila zadnja zimo tako pičla, da so klali podgane in jih prodajali po 20 frankov.

(d) 182.000 Poljakov je bilo usmrčenih ali pa je umrlo v koncentracijah.

(e) Število Židov, ki so bili umorjeni ali drugače iztrebljeni od nacistov, se po poročilih iz Evrope vrti med 1.500.000 in 2.000.000. Hitler je obljubil, da ne bo pustil nobenega Žida v Evropi, naj zmaga ali zgubi; istodobno pa naciji previdno skrbijo, da se izbriše vsaka sled njihovih masnih umoritev.

2. Teorija: Ljudje so kakor govedo, da jih odvažate tja, kjer jih potrebujete.

Praksa: Eden in pol milijona Poljakov in Židov je bilo zagnanih ali odpelanih na suženjsko delo znotraj Nemčije v prvih dveh letih vojne.

3. Teorija: Ne-arijski ljudje morajo biti znižani na stan in mentaliteto sužnjev.

Praksa: (a) Plemenska diskriminacija: poroke med Poljaki in Nemci so prepovedane. Noben Poljak ne sme biti enakovreden z Nemcem.

(b) Pravosodje: porotne obravnave v Čehoslovakiji so bile odpravljene. "Čehi niso sposobni biti porotniki."

(c) Prosveta: srednje šole in vseučilišča so bila odpravljena na Poljskem in v Čehoslovakiji.

4. Teorija: Gospodarstvo "Novega reda" nudi delo in varnost za ves svet.

"Po nemški znagi ne bo nezaposlenosti v Evropi."

Praksa: (a) Eto, kako se to vrši. Odkar je vojna začela, je bilo 5.200.000 delavcev siloma ali pod krivimi pretvezami nabranih zunaj Nemčije, da delajo kot sužnji v nemških tovarnah ali na njivah.

(b) Na Nizozemskem je pepel Holandcev, ki so umrli v koncentracijah, na prodaj njihovim družinam za 25 gulderjev.

(c) Na Češkem in Moravskem delajo delavci 12 ur na dan v tovarnah, da proizvedejo za Hitlerja.

5. Teorija: Krščanstvo mora iti proč.

(a) "Krščanstvo je iste vrste kakor komunizem."

(b) "Deset Zapovedi je posnetek najbolj nizkotnih instinktov človeštva."

(c) "Kar je zlo, mine; kar je dobro, ostane. To je razlog zakaj katoliška cerkev mora poginiti."

Praksa: (a) V Solungradu je bilo mnogo tisoč verskih knjig sežganih na javnem trgu.

(b) Na Poljskem je bilo 80% duhovnikov deportiranih v koncentracijske taborne na Nemškem.

(c) Vsi nabožni govori in službe so bili izključeni iz nemških radio-postaj.

(d) 20.000 katoliških šol na Nemškem je bilo odpravljenih.

6. Teorija: Otroci "podvrženih plemen" se morajo naučiti služiti "mojsterskemu" plemenu.

Praksa: Iz raznih krajev Srbije so Nemci pobrali 100 tisoč otrok in jih prisilili hoditi peš do Nemčije in jih pri tem hranili s koreninami trave in pustili, da pijejo vodo iz okuženih močvirij. Oni, ki so to pot preživeli, so bili postavljeni v delovne taborne in podučeni, da spadajo k manjvrednemu narodu, ki mora služiti Nemčiji.

7. Teorija: Najprej pridejo v poštev interesi mojsterskega plemena.

Praksa: (a) Nemci morajo biti dobro prehranjeni. Na Francoskem, kjer tovarni vlaki, polni živeča, gredo vsak dan na Nemško, je ves narod v nevarnosti vsled pomankanja hrane. V Belgiji ostaja več kot polovica šolskih otrok v mestih brez zajtrka. Na Poljskem so kmetje prišli do tega, da kuhajo olupke in kože mrtvih živali.

(b) Na Belgijskem sta bila dva starca, 73 oziroma 69 let star, obsojena na smrt, ker sta nudila hrano in zavetje britanskim letalcem. Deček, ki ga je nemški vojak udaril, je zakričal: "Svinjski bohe!" Vojak ga je mestoma ustrelil.

Skrivnostno pismo

KI GA JE SPREJEL MR. IVAN BUKOVINSKI
IZ JUŽNE AMERIKE.

Nadaljevanje.

Torej so to zgolj bajke, po-
vesti iz Tisoč in ene noči. Tu-
di to ni mogoče, proti temu
obstojijo živi, vidni in nevid-
ni dokazi. In isti so: Franzl,
ki je v omenjeni hiši prvič za-
gledal luč sveta, ta vendar živi
še danes v New Yorku. Porok
da je bil res rojen v omenjeni
hiši, so izjave oseb, o katerih
verodostojnosti ne morem in ne
smem dvomiti. Ivan Arh, grof
Wilczek, grof Slavetich in nje-
gova prva žena Katarina Abel
(svoječasno slovitá halerina
dvorne opere), Rosa Widerho-
fer in po izjavi moje ranjke
mame, ki je isto slišala od Eu-
genije Widerhoferjeve, ki je bi-
la prva žena dr. Widerhoferja.

To so bili ljudje, katerim mo-
ram verjeti in bi bilo skrajno
krivično dvomiti o tem, kar so
le redkokdaj in le zgolj slučaj-
no govorili. Nobeden od teh
ni nikdar o tej zadevi pisal v
javnosti, za kak honorar, ne v
kakem časniku, ne v knjigah.
Pač nasprotno, nobeden od teh
ljudi ni bil podal niti naj-
krajše izjave v javnost. Še ne-
kaj: Pri prej omenjenem se-
stanku pri Strohmayerju, sta
se stara znanca pogovarjala
tudi o tej zadevi in o grofu
Wilczeku, ki je bil takrat že
nekaj let v grobu. Niti teh po-
govorov, ki so bili slučajni in
o katerih ni nobeden navzočih
imel kakage posebnega smotra,
so se stekale in popolnoma nje-
male. To vse znači resnično ker
v nasprotnem slučaju gredo,
niti Bog ve kam.

Najbolj značilno pa je dej-
stvo, da Franzl ni nikjer vpisan
v nobenem uradnem ali rodbin-
skem seznamu, oziroma manj-
ka v dunajskih "GeburtsMatri-
keln" istega okraja Mariahilf.
Če pa je bil rojen kot otrok

gotovega uslužbenca na posest-
vih kneza Windischgratzta v
Konjskem okraju na Stajer-
skem, kakor so uradno potvo-
nili, zakaj ga manjka v sezna-
mu dotične fare? Ker dotični
uslužbenec in njegova žena sta
imela le dva otroka, deklico in
enega fantka, ki je bil rojen le-
ta 1896, in je kmalu umrl, od-
kod se je potem vzel Franzl?
Resnica je, da je bil podtaknjen
in je vzrastel na mestu njih
lastnega otroka — Unterscho-
benes Kind. Res je, da je bil
rojen v omenjeni hiši na Dunaj-
ju 19. januarja 1888 in so mu
dali ime Franzl Rudolf, Otakar,
Ivan, Salvaor, Nepomuk, Eu-
gen, Anderburg von Hohen-
embs. V uradno rojstno knji-
go so ga "pozabili" vpisati. Za-
to ga tudi nikjer ni. Ime An-
derburg von Hohenembs je po-
zneje, ko je zvedel celo resnico,
zavrgel. Prvo ime Franzl je ob-
držal po nasvetu Aha (naj-
brž da s tem nagajajo cesarju)
z ostalih pa so sestavili rodbin-
sko ime Rosine, katerega je po-
zneje spremenil v Renois in zo-
pet v Sorine. Pod zadnjim je
baje pridobil tudi ameriško dr-
žavljanstvo in ga je s tem le-
galiziral. Če je to res, ne mo-
rem reči za gotovo; tako sem
slišala v New Yorku, kjer je bil
in najbrž je še danes znan pod
imenom Mr. Frank Sorine. Da
je postal ameriški državljani že
pred leti, mi je pa sam povedal.
Takrat je stanoval na East 87th
Street, blizu Prye ali Druge
Ave. Tam so ga baje izvovali
časnikarji in pogosto nadlego-
vali. Zato se je bil preselil in
ni nikomur več povedal kje
stanuje. Baje je stanoval na
Lexington Avenue, blizu 90. ce-
ste. Tam in tudi že poprej na
87. cesti, je z njim stanoval ne-
ki star Nemec, upokojeni usluž-
benec bolnice Presbyterian bol-
nišnice, po imenu Karl Pope, s
katerim sta bila dolgoletna pri-
jatelja. Isti je baje pred dve-
mi leti umrl. Takrat se je tu-

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

Št. M371—Na Marljance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka
Duquesne University
tamburica orkester

Št. M375—Terezinka polka
Na planincih—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za toz. cenik in cene plošč se
obrnite na: JOHN MARSHALL
Co., 251 W. 42nd St., New York

ri Franzl iz istega stanovanja
izselil in njegov sedanji naslov
mi ni natančno znan. Vem sicer
da je njegov poštni naslov Mr.
Frank Sorine Box 757, 207 East
84th St. New York, N. Y. Ven-
dar on tam gotovo ne stamuje
in rabi ta naslov že mnogo let,
najbrž zato, da ga časnikarji ne
morejo nadlegovati. Je to pi-
sarna nekega madžarskega od-
vetnika in notarja, po imenu
Gaertner. Če kdo povprašuje
za Frank Sorine, odgovorijo da
ne vedo nič o njem. To je go-
tovo nalašč tako aranžirano,
na ta način ima mir. Pred ka-
kimi štirimi leti, ko je bil Fr.
Sorine v nekem sanatoriju v
Cattskill Mountains, so ga bili
časnikarji tam izvovali in pod
neko pretvezo (rekli so mu ba-
je, da jih pošilja baronica Ana
von Bienerth) dosegli z njim
razgovor. Kmalu so začeli iz-
hajati serijalni članki v dnev-
niku "World-Telegram". Ker
pa isti niso bili od njega auto-
rizirani, so jih morali takoj
vstaviti, ko se je Frank Sorine
vrnil v New York in je o njih
zvedel. Jaz sem videla samo
dva, ki mi jih je poslal pokojni
sorodnik, konzul Geo. Schmidt
ki je bil takrat še v New Yorku,
isti, ki je bil premeščen v
Bukarešto na Rumunskem, kjer
so ga naciji ubili. Njegov asis-
tant in zaupnik, Dunajčan Ju-
lius Otto, dolgoletni uradnik
avstrijske konzularne službe, bi
bil deležen iste usode, da se ni
odločil za tragični izhod. Ob
koncu zadnjega pisma pravi
(prevod iz nemščine.)

"Odkar so naciji prevzeli naš
konzulat, sem vedno pod nad-
zorstvom. So sicer navidez z
menoj zelo prijazni, zdaj so mi
pa celo naklonili bojšo službo,
seveda — v Nemčiji. A, je pre-
dobro vem, kaj pomeni to hi-
ljenje. Če se jim je tudi posre-
žilo zbrabiti Georga v past, me-
ne ne bodo dobili v kremplje.
Jaz hočem počivati v svojem
zemlji. To je moje zadnje pi-
sma."

Komaj dva tedna pozneje je
prišlo drugo pismo, v katerem
ni bilo nič razen izreka neke-
ga newyorškega časnika iz ka-
terege je razvidno, da je Julius
Otto, bivši kancelar avstrijske-
ga konzulata izvršil samomor v
Maunt Vernon, N. Y. 121 Grand
St. 5. julija 1941. Pisava na
kuverti je bila njegova; očitno
je ne poročil svoji ženi, katere
jaz ne poznam (zdi se mi, da je
Amerikanka), da naj odpislje
ta obvestila in je vse pripravil
kljub temu, da je v zadnjem
pismu namignil, kaj namerava,
nisam mogla verjeti, da bo to
storil. Bil je Dunajčan starega
kova, mehka duša, ki si je vzel
umor konzula Schmidta h ka-
teremu ga je vezalo dolgoletno.

VABILO na

Veselo "Predpasnikov"

KI JO PRIREDI

PODRUŽNICA SŽZ, ŠT. 93

v NEDELJO, 31. JANUARJA, 1943

v Slovenskem Narodnem Domu

253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y.

Začetek ob 4 popoldne.

VSTOPNINA 35 CENTOV

Za obilno udeležbo se priporoča — Odbor.

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

Zanimivi slučaj Bedauxa

Ni do'go tega, ko je tajnik
Hull naznanil, da je bil v Se-
vernoj Afriki aretiran Charles
E. Bedaux in sicer na obtož-
bo, da je trgoval s sovražni-
kom.

Ta osebnost je svetu precej
poznana in sicer iz več razlo-
gov. Delavci in delavske unije
ga dobro poznajo radi tega, ker
je on tisti "genij", ki je izna-
šel priganjaški sistem produk-
cije "na trak". Oni v Detroitu
in v drugih industrijah vedo
predobro kaj je masna pro-
dukcija "na trak". Po tem
"speed-up" sistemu ne sme de-
lavce zgubiti niti sekunde. Kaj
to pomeni za delavčovo zdravje
in njegov živčni sistem, nima
pomena, glavno je, da ima go-
spod tovarnar in multinilijon-
nar kolikor mogoče več dobič-
ka od garajočega modernega
strojnega sužnja.

Bedaux je kot velik dobrotnik
izkoriščevalcev bil tudi
primerno nagrajen za svoje ta-
lente in njegova lepa in boga-
ta posestva so raztresena tako
po Ameriki, kot Franciji in še
drugod.

Bogati gosmod Bedaux je
znan svetu tudi v zvezi s tisto
toliko razpito romanco bivše-
ga angleškega kralja Edvarda
in njegove ameriške ljubice-
divorsanke, Mrs. Simpson. Ko
so na Angleškem tedaj delali
šum radi zadeve kraljevega
odstava in njegove žentve z
navadno zemljanko, ki je bila
poler vsega se Amerikanka,
torej zelo navadno človeško bi-
tie brez modre krvi, je dobro-
srčni Bedaux dal mlademu za-
lubljenemu paru na razpolago
svojo vilo neke v Franciji, da

tesno in iskreno prijateljstvo,
bolj k sreči, kakor bi človek
misli. Sodim, da je bil kakih
50 do 55 let star.

Ne morem povedati, kako me
je pretresla ta žalostna novica.
Ni bil moj sorodnik, kakor
Schmidt, vendar je bil on zad-
nji od nekdanje avstrijske kon-
zularne službe v Združenih dr-
žavah, ki je vedel o zadevi Ma-
yerlinški in v kaki zvezi je z
isto Franzl, katerega je spoznal
preko mojega pokojnega sorod-
nika Schmidta. Po njem mi je
bilo mogoče zvedeti, če Frank
Sorine še živi, kako mu gre itd.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

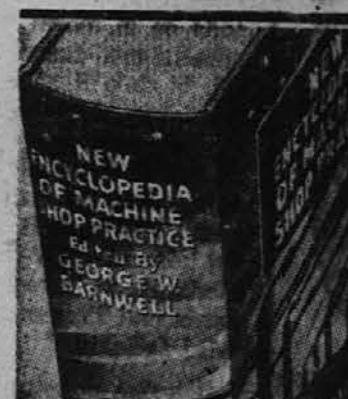
REVMAČNE BOLEČINE?

Dobite dolgotrajno, prijetno toplota s Pain-
Expellerjem — čudovitim mazilom. Naš iz-
mišljeni proizvod steklenic je dokaz njegove
dobrodelnosti. Zadržite pravi
Pain-Expeller s Siderman štetiščem.

PAIN-EXPELLER

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znan profesor na Stevens
Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

Podlago za meha-
nično znanje si
morete dobiti s to
knjigo. Ta velika
knjiga popisuje in
v slikah pokaže
temeljna dela me-
hanika. Razloži
vse natančno, kar
mora znati naj-
boljši mehanik.
Pojasnjuje vpra-
ba vsakega stro-
ja, orodje in me-
ril, načrte (blue
prints) 1000 slik
in risb 578 str.

Cena \$1.98

Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga
zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

Dopisov brez podpisa in oznake ne prištevamo. Dopisi za četrtično številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih nasebina

Dopis se nam vedno dobrodoleti, ker nam daje vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

DELOVANJE S. A. Z. V SHEBOYGAN, WIS.

Za nas Slovence v tujini Ameriško Slovensko Zdrženje je v tem kratkem času kar bo- stoja, napravilo toliko važnega in prosvetnega dela v naši nasebini, da smo Slovenci v Sheboyganu lahko ponosni na to, napram onim ostalim narodom, kateri se istotako nahajajo tu. Iz tega razloga se mi zdi važ- no dati v javnost in s tem sezna- niti ostale naše rojake po nasebinih.

Ameriško Slovensko Zdrženje je bilo ustanovljeno pred kakšnimi dve in pol leti. Organizatorica tega združenja, Mrs. Frank Falle si je celo stvar zamislila. Takoj se je lotila dela in s pomočjo več svojih prijateljev stvar organizirala. Pa to njej ni bilo dovolj. V imenu tega združenja je šla okrog naših žensk in jih pro- sila, da se naj prijavijo in po- magajo plesti volnene jopiče za Rdeči križ, češ, člani Rdečega križa prosijo pomoči. Dobila je za to delo do dvajset žensk, katere so napelele nekaj ducatov teh jopičev, pozneje so plet- le tudi nogavice. Vse to je šlo potem Rdečega križa v tisto kraje, kjer so ljudje najbolj po- trebni slihe pomoči.

Takoj za tem je prišla proš- nja od Rdečega križa za šiva- nje spodnje in spalne obleke in zopet v isti namen. Pri tem je bilo par drugih žensk in Mrs. Falle je bila zopet, kakor ved- no poprej zaven, in tako s svo- jo karo razvozila ženskam pri- pravljeno blago za šivanje ob- lek, katerih so naše Slovenke sešile več sto ducatov.

Pred dobrim letom, ko so na- ši fantje začeli odhajati v voj- no, se je zopet Mrs. Falle do- mislila, da sedaj bode kmalu prišel čas, ko bodo naši sinovi začeli krvaveti na bojiščih, in- treba jim bo naše pomoči, in z našo krvjo se bode marsika- teremu ohranilo življenje. Ta- ko je zopet ona bila prva ose- ba, ki si je to stvar zamislila, zopet je šla na delo, kolikor ni mogla sama, je naprosila dru- go, da so ji v tem pomagali. Organizirala je Slovence in jih naznanila na pristojno mesto.

Tako je bila naša skupina Slo- vencev prva prijavljena daro- vati svojo kri. Sedaj bodo že tretji krat, da bode treba darovati svojo kri v ta namen. Vsakokrat se zopet in zopet po- novno ona trudi in agitira med Slovenci za to plemenito idejo.

Ko je minilo poletje, je pre- zident Roosevelt proglasil Ju- goslovanski dan in so vodilne mestne avtoritete poslane povabi- la za sodelovanje na Hrvatski narodni doma. Mi Slovenci smo bili popolnoma prezreti, dobili nismo nobenega povabila za so- delovanje. Takoj je zopet orga- nizatorica Mrs. Falle šla na- ravnost k mestnemu odboru vprašati, kaj je vzrok, da Slo- venci niso bili povabljeni za so- delovanje v proslavi, saj je nas Slovencev vendar veliko večje število kot je pa Hrvatov. Iz- vedela pa je sledeče: češ, da Hr- vatje so tem višjim mestnim avtoritetam poznani, ker ima- jo svoj narodni dom, v tem do- mu prirejajo razne bankete, na katere vedno povabijo mestne- ga župana, uradnike lokalnega lista, in druge, bolj pomembnej- še osebe. Iz tega razloga je ta majhna skupina Hrvatov bolj poznana in upoštevana, kakor smo pa mi, Slovenci, za kar jim gre vsa čast. Nato jim je Mrs. Falle povedala, da smo Sloven- ci dobri državljani in mošten narod, imamo tudi slovensko cerkev, poleg tega imamo več podpornih organizacij, in kate- rim povečini vsi Slovenci spa- damo. Za v dokaz svoje trdit- ve, je Mrs. Falle sklicala vse tajnike slovenskih društev, po- pisala njih imena in naslove, in tako je poslala celo listo na pri- stojno mesto mestne uprave. Nato smo šele Slovenci dobili povabilo kot Slovenci, da naj so delujoči pri imenovanju pro- slavi.

Na poznejši seji Amer. Slov. Zdrženja je Mrs. Falle celo stvar pojasnila, obenem pa pri- naročila, da naj društvo določi eno osebo kot zastopnika za Slovence v slučaju, da bi se kakšna stvar vršila in da bi želeli sodelovanja od nas Slo- vencev, da se vedo kam obr- niti. Izvoljen za zastopnika je bil Mr. Louis Frančič in Mrs. Mary Falle.

Za slovensko pomožno akci- jo, da društva izvolijo svoje za- stopnike v ta namen, je bila ta ideja Mrs. Falle, katero je ona oddala v liste poprej, ko se je stvar pričela.

Ko je minilo poletje, je Ame- riško Slovensko Zdrženje pri- redilo svoj piknik v parku Mrs. Frank Susha (imenovan Roose-velt park) je Mrs. Falle stvar organizirala tako, da so pose- bej žene in dekleta prodajala vojne znamke na pikniku in jih razprodale za \$50. V parku je bila razobešana ameriška zasta- va, pod katero so nastopili razni govorniki in župan me- sta Sheboygan. Nastopil je tu- di pevski klub Amer. Slov. Zdrženja s par pesmimi. Čla- nice tega pevskega kluba so bi- le oblečene v lepih slovenskih narodnih nošah, ktere so si ne- kaj časa poprej nabavile. Pel je tudi mešan zbor in uspeh te- ga piknika je bil povsem zado- voljiv.

Ko se je ustanovilo Amer. Slov. Zdrženje, se je z njim ustanovil tudi ženski pevski klub, ta klub ima redno svo- je pevske vaje. Nastopil je že večkrat pri raznih prireditvah in je za svoje lepo petje žel pri- znanje od poslušalcev, na kar so članice tega kluba lahko po- nosne. Učiteljica tega pevske- ga kluba je mlada rojakinja Miss Olga Plešec, hčerka Mr. in Mrs. John Plešec. Načelnica za petje je Mrs. Helen Va- lentinčič. Ako bi slučajno kakšno društvo želelo za svojo prireditev imeti njih nastop, se v ta namen obrnite na voditeljico ali pa na načelnico petja, ali pa na organizatorico Mrs. Fal- le.

Zadnja letna seja, ki je bila obenem tudi glavna letna seja, se je še vršila v dvorani Mrs. Terezije Zagožen. Za leto 1943 se bodo seje vršile v dvorani Flundernik, vsaki zadnji tork v mesecu oz. 7.30 uri zvečer. Vsakdo naj si zapomni čas in kraj. Na zadnji letni seji so bile na programu razne zanimi- ve stvari, katerih je vredno, da se jih omeni.

Prva točka na programu je bil nastop pevskega kluba, ka- teri je kot prvo zapel ameriško himno, druga je bila slovenska, "Bratje Slovenci smo, svobodo ljubimo." Nato je bila pred- stavljena in počesčena sloven- ska mati, Mrs. Josephine Shek, katera ima, kot članica tega Združenja največ sinov v vojni, štiri po številu. Tri male dek- lice v slovenskih narodnih no- šah so nastopile in so v počast tej materi deklamirale v arec segajočo deklamacijo, katero si je izmislila in zložila v ta na- men sama organizatorica tega Združenja Mrs. Falle. Dekla- mirale so sledeče: Diana Ribič, Mary Kranje in Elsie Main- shek.

Junaška mati, ti si Slovenka — v ponos nam vsem, si draga, ti! Vse najljubše in najdražje kar si imela — si žrtvovala za nas vseh.

Stoj junaško, ljuba mati, čeprav ti srce krvavi. Tvoji sinovi so junaki, da jim na svetu para ni! Še ena mati je nad nami, ki bode varovala njih in jih srečno pripeljala, k svojim dragim ljubljnim.

Sprejmi to darilo naše, od tvojih vseh prijateljev, in čestitke od nas.

Slovencev, od ameriških združenih

Nato ji je predsednica v ime- nu Slovenskega Združenja iz- ročila malo darilo kot spomin- na dotični večer. Nato so na-

ZNIZANA CENA za koračnico SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO prirejena

koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek predil s založnikom, da rojaki lahko dobi skladno po znani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.

216 West 18th St., New York

stopili govorniki, ki so bili v

ta namen povabljeni na to sejo in sicer sledeči:

Urednik lokalnega lista C. E. Broughton, Eugene Hicky, in Rev. Louis Koren, župnik tu- kajšnje slovenske cerkve. Vsi trije so čestitali Mrs. Shek in Mrs. Shireelj in vsem ostalim slovenskim materam, katerih si novi se bore za nas, za svobo- do in demokracijo po vsem sve- tu.

Govori vseh tih govornikov so bili obširni in pomembni. Skoda, da je bilo na seji samo okrog sto ljudi. Vseled slabega vremena in pa ker je veliko moških uposlenih na pomožnem delu, ni bila seja obiskana tako, kot bi bila v nasprotnem sluča- ju. Saj ta organizacija šteje okrog 300 članov.

(Po končani seji je bil brez- plačen priziglec in pijača. Med tem je bilo kazanje premikajo- čih slik, katerih avtor je bil Mr. Joe First, slovenski trgovec in rojak, kateri je vedno priprav- ljen dati na razpolago temu združenju svoje priprave za snemanje slik. Tako se je za- ključila ta seja; katera je bila nad vse prejšnje najbolj po- membna. Na tej seji se je pro- dalo za \$50 vojnih bondov.

Priponiti moram, da se tu- kajšnji Slovenci čedalje bolj zavedajo, da je takšna organi- zacija, kot združenje vseh Slo- vencev vedno bolj potrebna, kajti tujerodnih Slovencev nas bode čedalje manj, zato je tre- ba, da se združimo v eno skupi- no, ker v skupnosti je moč in čim večje je število, več je gla- sov in več glasov tudi več šteje. Eden sam glas je vedno sam/ eden po številu pa naj isti pri- de še iz tako prebrisane glave.

Vsak je zmožen napraviti ne- kaj, vsega napraviti pa ni zmo- žen nihče. Dela je tukaj vseh vrst, in opravljeno mora biti vse. Zato je potreben nastop nas vseh Slovencev skupaj. Skupno združeni lahko nasto- pimo povsod, in naše delo bo ne- kaj zaleglo. Ameriška vlada nas pozivlja k skupnosti za naš dobrobit. Naši sinovi se bori- jo in umirajo za našo staro in novo domovino. Kaj bomo pa mi storili?

Iz tega razloga se nam če- dalje bolj pridružujejo v to or- ganizacijo osebe, katere niso iz- delale samo štiri razredne ljud- ske šole, kakor smo jih mi. Nad- plovia naših slovenskih trgo- vcev in obrtnikov se nam je že pridružila. Pridružili so se nam ne za to, ker vedo da so dobrodošli med nas ravno tako, kakor smo dobrodošli mi v njih trgovine, temveč zato, ker se zavedajo, da sedaj je tisti čas, ko je taka združenje vseh Slo- vencev najbolj potrebna. Ako bi se vsi Slovenci združili, bi lahko skupno delovali za po- možno akcijo, za naše rojake, za katere se že zbira denar. Če bi bili tako združeni, bi skup- no delo ne bilo toliko težavno

VSEM SLOVENCEM IN SLOVENKAM V DETROITU IN OKOLICI

Dne 7. februarja, ob 2 uri po- pokne bo skupno zborovanje vseh slovenskih društev, klu- bov in ustanov v dvorani Slo- venskega narodnega doma na 17153 John Rd., Detroit, Mich.

Vabljeni ste vsi, staro in mla- do, da se skupno posvetujemo in izvolimo stalni krajevni od- bor v smislu smernic podanih na slovenskem narodnem kon- gresu v Clevelandu in ukrene- mo vse potrebno, da uberemo najboljše pot za rešitev nam vsem drage Slovenije.

Dolžnost nas kliče, da stori- mo kar moremo, veže in navdu- šuje naj nas bratska ljubezen. Ne strašimo se truda, ne žrtev, spomin na grozodejstva, ki smo jih zaznali iz spisa Dr. Borisa Furlana "Slovenija v borbi", katerega smo čitali v ameri-

škem družinskem koledarju 1943 naj nas vzpodbuja. Zmožni smo storiti mnogo, če le hoče- mo. Niti enega ne sme biti med nami, ki bi ostal hladen zbog tolikoga gorja in trpljenja, ki vlada med našim narodom v do- movini. Vsi na zborovanje — vsak naj ima svoj delež pri ple- menitem delu, da ne bo kesanja in očitkov. Pozabimo oseb- na nesoglasja, bodimo si v isti- ni bratje in sestre, sledimo ge- slu:

"Ne plaši se znoja, ne straši se boja, pogumno na plan, da brata hitreje zasije svoboda dan!"

Za pripravljalni odbor,

Lia Menton,

Detroit, Mich.

POBOJKA SLOVENSKEGA VOJAKA.

Na novega leta dan se je poročil Sgt. Michael E. Kruh, sin Mr. in Mrs. Michael Kruh iz Scheneyus, N. Y. z Miss L. Maxwell iz Oneonta, N. Y. Poročil ju je Very Rev. Arthur A. Cunningham v cerkvi St. Mary's.

Tovarišica je bila Miss Eliz. Pawelczak iz Oneonta, N. Y., tovaris pa ženinov brat Mr. Fr. Kruh. Ženitovanje so obhajali na domu ženinovitih starišev. Sgt. Kruh je stopil v armado v oktobru 1940 in je bil do pred štirimi meseci nastanjen v Fort Wright, potem pa je bil premeščen v Fort Knox in po- zneje v Camp Campbell, kjer se nahaja še sedaj.

Poročevalce,

Scheneyus, N. Y.

OTATELJ "G. N." OD PRVE ŠTEVILKE.

Tukaj vam pošiljam \$6 za naročnino "Glasa Naroda" za eno leto. Moja naročnina po- teče 30. januarja 1943. "Glas Naroda" berem že od prve šte- vilke in z malim presledkom tudi naročnik sedaj že stalno 40 let. Listu obenem tudi če- stitam k njegovi 50-letnici.

Frank Boitz,

Pueblo, Colo.

in uspeh bi bil večji. Par za- stopnikov izbranih od društev ne more vsega napraviti, ostalo članstvo se pa malo briga za to misleč, saj imamo zastopnike tam, bodo že napravili, kar je treba. To je ena največjih na- pak, katera škoduje nam po- vsod.

Druga velika napaka Sloven- cev pa je zavist napram svojim rojakom. O tej naši napaki je veliko povedal Rev. Louis Ko- ren, slovenski župnik. Povedal je, da govori iz svojih večletnih izkušenj, ko se ni bil med na- mi. Bil je v tem oziru prav na mestu tudi tukaj. Povedal bi še lahko, da tisti ljudje poni- žujejo sami sebe, med tem ko mislijo, da ponižujejo svoje ro- jake. Povdarjal je, da dajmo priznanje osebi, katera istega zasluži. Jaz pa pravim, da kri- tika od ljudi, ki mislijo samo od mize do vrat, sploh ne bi smela priti v poštev.

Veliko bi še lahko napisala o tem našem Slovenskem Zdr- ženju in njegovem delovanju med Slovenci, pa moram kon- čati, ker je že tega preveč. Upam pa, da urednik stvar pri- obči že iz razloga, ker se bolj poredko oglašam in tako pre- puščam prostor drugim.

Veliko uspeha pri njih delu vsem Slovincem po Ameriki, želi vaš,

Naročnik,

Sheboygan, Wis.

JUGOSLOV. POMOŽNI OD- BOR, SLOV. SEKOLJA.

Prihodnja seja lokalnega od- bora št. 8. JPO slov. sekcija, se bo vršila v torek 2. februarja ob 8. uri zvečer v Tomazinih dvorani, 1902 W. Cernak Rd. Chicago, Ill. Ta seja bo zelo važna zatoorej se naj udeležijo vsi stari in novo izvoljeni za- stopniki in zastopnice. Vabljen je na sejo tudi vsak posamez- nik, ki se zanima za to plemen- ito delo in je pripravljen so- delovati. Torej, udeležite se te seje gotovo in to brez vsakega osebnega vabila. Ne pozabite v torek 2. februarja, ob 8. uri zvečer, 1902 W. Cernak Rd. Rodoljubni pozdravi!

Anton Krapenc, preds.

PROTESTNA SKUPŠČINA.

Jugoslovanska društva prire- dijo v nedeljo 31. januarja ve- lik protestni shod v Arlington Hall, 23 St. Marks Place, New York, N. Y. Pričetek bo ob 2. uri popoldne. Vstopnina je presta za vsakega.

Rojaki, ne pozabite priti na zborovanje v čim največjem številu.

VESELICA SZZ.

V nedeljo 31. januarja bo po- družnica SZZ št. 93 v Brookly- nu imela svojevrstno veselico, lahko bi rekli veselico predpas- nikov. Katera bo imela naj- lepši predpasnik, bo odlikova- na.

Pa tudi naši malčki bodo ob tej priliki pokazali, kaj znajo, sicer ne mnogo, za to je čas pre- kratak, bodo pa jeseni kaj več, ko bo naša podružnica obhajala svojo petletnico.

Začetek bo ob 4. popoldne in vstopnina znaša 35 centov. Na- svidenje torej v nedeljo 31. ja- nuarja v Slovenskem domu v Brooklynu!

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljani.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za dr- žavljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedi- njenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedi- nih držav in Poedine države.

Cena knjižice je

samo 50 centov.

In se dobi pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

DOPIS S FARMIE.

Ko vam ravno pošiljam za naročnino za "Glas Naroda" \$5.00 naj napišem par vrstic, kajti od tukaj se ni bilo dopisa. Tukaj smo Slovenci največ far- marji. Dela je povsod dovolj tudi plača ni slaba, draginja pa tudi, vse samo gor leze, bo menda kmalu na vihu. Kar nas je tukaj Slovencev, se po- čamo z vsem, kar kateri more.

Tukaj imamo že dovolj sne- ga, pa mraza več kot preveč. Je že tako 6 mesecev, ko imamo mraz, 6 mesecev pa sneg. Lansko leto smo imeli še pre- cej dobro letino, samo v jeseni nam je dež nagajal. Smo misli- li, da bomo morali vse krom- pir v zemlji pustiti, je menda vse z Hitlerjem potegnulo. Da se ne bo preveč zavlekel ta do- pis, in da ne bo šel v ta vrazji koš, naj končam.

Pozdravljam vse naročnike "Glasa Naroda"

Mrs. F. Motekel,

Trenary, Mich.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Span- cina v 20-ih nalogah. — Spanščina slovnica. — Spisali jo R. D. L. Cortina.

Pa knjižica je popolna in prav nič pre- krašena. Od prve do zadnje strani je popolnoma lista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za rišjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske for- me, in ker je pisatelj sprejel nizjo ce- no.

Po tej pripisati stopnjamni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko na- učite španščine.

To praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovnih pravil ter vas ne brati, govornih in raz- sumnih španščine.

Corintova kratka metoda so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslanstva in eksportne trgovine po celim svetu. Je praktično, pripristo in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2,000,000 Corintovih knjig.

Če vas ta knjižica zanima, jo la- ko naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISH-

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nase- bini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjižica je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v usvadi. Ta knjižica je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street New York, N. Y.

OTOK in STRUGA

Spisal: Dr. IVAN TAVČAR.

6

Prisla sta tudi dva vojaka. Eden je bil grof Egon, bratranec grajski gospodini, drugi pa prijatelj njegov, katerega ime pa ni važno. Ta dva sta s sabljami rožljala po pesku ter mladim dekletom pravila, kar jima je le prišlo v možgane. Grof Egon je bil lep, a sirov človek, znan pretepač, ki je ob najmanjši priliki takoj zgrabil za orožje. Čez desno lice se mu je skoro do ušesa vlekla dolga brazgotina, katero je bil izteknil v častnem dvoboju, kakor je rad pripovedoval.

Bil je silno močan. Nekdaj, ko je pončel lazil za kmet-skim dekletom, so ga napadli štiri kmetje, a s polenom je otepel in razgnal vse, tako da se ga od tedaj ni lotil nihče več. Končno moramo še povedati, da je bil še baron Julij Bon-taux, največji lenuh svojega stoletja. Tudi ta je bil nekaj v sorodu z grajsko gospo. V svoji mladosti se je bil pri-ženil v bogato aristokratsko hišo ter nekrasni ženi prodal lepo svoje telo. Živel je potem za denar svoje žene, dokler ga ni-so z mesečno plačo očpravili. Potlej je živel pozimi v mestu, poleti pa pohajkoval pri prijateljih okrog. In če mu je ravno denar pošel, se je pripeljal pončel do svoje žene in ji s pri-lizovanjem izvalil, kolikor je hotel. S polnim žepom pa se takoj zopet odpihal ter prijateljem pripovedoval, kako da je njegova "starka" srdito nespametna.

To je bila družba, katere je tedaj hrumela po Otoku. Mo-ralična njena notranja vrednost ni bila Bog si ga vedi kako velika. A živel so v radosti, jahali, vozarili se, veslali s čolni po reki, ribarili s trnikom ali pa zahajali s psi na lov.

Grof Egon je dobil od domače grofinje milostivi ukaz, naj napravi vsak dan program. Postal je nekak dvorni maršal in napenjal je dan za dnem vso svojo fantazijo, da bi izteknil kaj novega. Pončel so na vodi zažigali bengalični ogenj, iz-puščali rakete, podnevi streljali na tarčo in pobjenali Bog ve kaj še vse.

Prve dni meseca septembra je napovedal grof Egon veli-kanski lov na planinah in rebrih, razprostirajočih se nad Otokom. Na vse jutro so se zbrali hlapci na dvorišču ter kro-tili cele čete psov, lajajočih in po divjačini hrepenečih. Vse je bilo krasno urejeno. Ženstvo je sedlo na vozove, v katere so bili vpreženi prozični voli, da bi vlekli gospodo navpik po-slabih hribovskih kolovozih. Med smehom in radostnim go-vorjenjem so odrinili v goro. Ko pa so prišli v grič, je pone-hala govorica, ker ženstvo se je kmalu utrudilo od počasne vožnje in vednega suvanja tja in sem.

Dospelši do zbirališča, se je razkropila vsa družba po pro-storih. Potem pa so se razpustili psi in pričelo se je tisto divje lajanje in razgrajanje v gori, ki je na vse jutro budilo nedolžno žival k smrtonosnemu pehanju.

Kontesa Serafina je dobila svoje mesto pod malo pogor-sko senočetjo in razpotju, od koder se je videlo v dol ravno na Strugo in zapuščeni njen vrt. Nekaj časa je poslušala, kako so psi gonili. Potem pa se je je lotil dolgčas. Gracijozno je naslonila svojo puško ob drevo, sama pa sedla na mah ter se veselila jutranjega zdravega zraka. Sesvalkala si je ci-gareto, ter počasi vlekla dim iz nje. Njena mlada glavic pa se je pri tem zamislila in pred dušo ji je stopila podoba ba-rona iz Struge. Lucija je trdila, da je čeden človek, ali ona tega ni pripoznala. Da ni čeden človek, to je kontesa Serafi-na vedela gotovo. Ali bil je tudi sirov, umazan in v vedenju prav kakor kmet in še hušji!

Tedaj je prišel po poti grof Egon. Orožje je bil vrzel čez ramo in počasi je korakal proti dekletu.

"Ničesar ne bode! Vse se je obrnilo na drugo stran! Ti prokleti psi!"

In ježno je vrzel puško v travo, sam pa sedel v dekletu-rem obližju.

"Tam sem slonel ter zrl v jasno jutro. Pa se me je po-lotil dolg čas, in sem si dejal: pogledaj, kaj počenja sestrična Serafina!"

Legel je z glavo v roso travo in ko je deklet dejalo, da bi mu utegnili škoditi, je odgovoril lahno:

"Vojaku taka stvar ne škoduje. Ali odpusti, da se ne vedem, kakor v salonu. Tako ležati in gledati v modro nebo, se mi zdi poetično. Ta poetičnost je moja nesreča ter me dela slabega vojaka. Ali kadar zrem v modro nebo, sem srečen, kakor bi zrl v najčistejšo žensko oko. In tvoje oko, Serafina, je tudi tako modro nebo, da bi človek vedno hotel zreti vanje."

Te besede je govoril mehko, kipeče, ali vendar niso na-pravile zaželenega vtisa.

"Egon," je odgovorila kontesa ostro, "lepo te prosim, nikar me ne izpridi lepega jutra! Te tvoje podobe in fraze poznam že vse. Modro oko, modro nebo! Potem prestopiš k jutranji zori in k rdečim mojim licem, ali pa k zlatim son-čnim žarkom in bliščečim mojim pogledom. Moj Bog, drag mi bratranec, ali še nisi opazil, da me s takimi besedami dolgo-časíš?"

"Serafina! Že je vzkliknil ter se vzdignil iz trave, "in ti mi ne verjueš, da mi prihaja vse to iz srca?"

"Iz srca!" in smejala se je, "iz srca! Egon, ne postani mi melanholičen. Ali dozdeva se mi, da si danes pripravljen za naskok. Bolje bode, če napraviva midva jasnost med se-boj. Po naključju sem dobila v roke pismo grofinje, tvoje matere, ter iz njega ugabila skrivne namere, katere kujeta tvoja in moja mama. Te namere se tičejo tebe in mene. In ne motim se, če tvoj prihod na Otok devljem v zvezo z onim pismom. No, pa vedita ti in tvoja gospa mama, da je škoda časa, in da ne bodem nikdar hotela postati to, kr je tvoj prihod tu sem nmeraval. To sem ti povedala, da se ne bodeš trudil več, in da mi ne bodeš več kalil mirnih trenutkov z nepotrebno svojo poezijo!"

Planil je kvišku.

"Serafina! Ti me ne bodeš nikdar ljubila!"

"Nikdar!"

"No, to bomo videli! Vse ob svojem času! Ženske ste mehke stvari in čez noč se izpremeni vreme v vaših srcih. Črni oblaki sovraštva izginejo in posije sonce ljubezni. No, bo-demo videli!"

(Nadaljevanje prihodnjšč.)

Slovenski ameriški nar. svet na delu

(Nadaljevanje.)

Mr Adamič je predstavil de-legacijo državnemu podtajniku in rekel:

"Ta skupina predstavlja de-jansko vseh 200.000 državlja-nov slovenskega rodu, naturali-ziranih in tukaj rojenih. Ti vsi zastopajo njih podporne brat-ske organizacije, njih socialne organizacije, pa tudi njih cerk-ve in župnije. To so člani Slo-venskega ameriškega narodne-ga sveta, ki je bil izvoljen na Slovenskem narodnem kongre-su dne 5. in 6. decembra 1942 v Cleveland od 521 delegatov.

"Slovensci so morda med naj-manjšimi skupinami priseljen-cev, vendar pa jih je nad 100 tisoč zaposlenih v raznih voj-nih industrijah, ki so važne dan-es. Nad 20.000 jih je v arma-di in mornarici. Prva ameri-ška žrtev v tej vojni je bil slo-venski priseljenec. Ameriški Slovenci so bili najbolj pridni nakupovalci vojnih bondov in znanik. Slovenci so najprej A-meričani in izredno zvesti A-meriki in ji marljivo pomaga-jo pri njenem prizadevanju v tej vojni.

"Vendar si pa ne morejo po-magati, da bi se pri vsem tem

ne zanimal itudi za Slovenijo in za njene današnje klice na pomoč in so v strahu za njeno bodočnost, kot jo vidijo in jih to razburja. Ta negotovost po-vzroča, da nekateri člani te sku-pine nehoti izgubljajo voljo za svoje brezpogojno sodelovanje pri naporih v sedanjí vojni. Ta-ko se je opazilo, da so nedavna poročila opodpiranju Otona Habsburškega ki je baje dele-žen od strani naše vlade v Wa-shingtonu, imela za posledico to, da je nakupovanje vojnih bondov od strani Slovencev ne koliko padlo.

"Radi tega je ta skupina me-ne prosila, Mr. Welles, da bi jo sprejeli. Povedali bi vam radi svoje misli, in upajo, da jih boste sprejeli in uvaževali, kar jim bo omogočilo odstra-niti vso zmedo, glede vprašanja Slovenije, ki so jo ti dogodki ustvarili med amerškimi Slo-venci."

Nato je tajnik Rev Zakraj-šek prečital memorandum, ki ga je s tem sprejemom predlo-žila državnemu tajništvu de-putacija Slovenskega ameriške-ga narodnega sveta v imenu ameriških državljanov sloven-

skega rodu.

Čital je: "Tramo smo prepri-čani, Mr. Welles, da ste popol-noma poučeni o Sloveniji in njeni veliki važnosti v srednji in jugovzhodni Evropi. Danes smo prišli k vam, da vam po-damo še nekoliko podatkov o slovenskem vprašanju, ki je ta-ko pri srcu vsem, katere sedaj tu zastopamo."

"Zemljepisno je Slovenija križišče velikih gospodarskih in političnih stremiljenj slovan-skih narodov, obenem pa tudi napadalnih imperializmov Ita-lijanov in Nemcev.

"V kulturi slovensko ljud-stvo prav nič ne zaostaja za drugimi evropskimi narodi.

Njih globoka slovanska kultura ki je združena z njih nezmerno ljubeznijo do svobode, je bilo tisto, ki ga je krepila, da je vzdržal nemški "Drang nach Osten" — pritisk proti vzhodu — in italijanski imperiali-zem.

"Leta 1918 je bila pa mala dežela Slovenija s svojimi dva milijoni prebivalcev razkosana in razmeroma velik del sloven-skega življa je postal nasilno manjšina Italije, Avstrije in Ogrske, katere pa naravno Slo-venci v Jugoslaviji niso mogli

pozabiti, da bi se jim ne smi-lila in bi ž njó ne sočustvovali. "Ideal vseh Slovencev, ka-terega se od tedaj strastno o-klapaajo, je bil, da dosežejo zdru-ženje in svobodo vseh Sloven-cev v eno politično edinico. De-li Slovenije, katere so dali pod oblast Italije, Nemčije in Ma-džarske, se morajo vrniti glav-nemu narodnemu telesu Slove-nije in tako ustvariti deželo, kateri bodo priključena mesta: Ljubljana, Trst Gorica, Celovec in Maribor, da bo tako močna dovolj, da vrši še nadalje svojo veliko nalogo, ki je tako globo-ko utemeljena v slovenski zgo-dovini — namreč, da uničuje nemški in italijanski imperia-lizem."

"Veliko bi vam lahko tukaj povedali o nasilju, o gospodar-skem izkoriščevanju in kultur-nem uničevanju, kar vse je bilo usoda Slovencev pod tujim go-spodarstvom zadnja desetletja. Vendar prepričani smo, Mr. Welles, da vam je vse to dobro znano.

"Vendar pa naj tu poudari-mo, da so Slovenci pod Italijo in Avstrijo sedanjo vojno bo-rili že dolgo preje, predno se je zunaj dejansko začela in zagra-bila vse druge narode. Že tam od leta 1930 so Slovenci v Ita-liji vršili sabotažno delo proti

Mussolinijevim pripravam na vojno in potem v vojnah v A-besiniji in Španski. Od leta 1941 je bil na njihov delež v vojaški borbi za namene zavez-niških narodov brez primere večji kot katerega koli drugega naroda ali narodne skupine. To svojo trditev smo pripravljene vsak čas tudi dokazati.

"Mr. Welles, prav gotovo vam je poznana strašna usoda, ki je zadela glavno narodno te-lo Slovenije od Osišča po aprilu 1941, ko je bila zasedena Jugo-slavijska. Nad 200.000 ljudi je bilo izgnanih, največ na prisil-no delo v Italijo in Nemčijo. Tisoče jih je bilo postreljenih in obešenih. Desettisoči umirajo za lakoto. Tisoče deklet je bi-lo poslanih, da služijo kot tako zvana "prosta vojaška dekleta" nad 150 vasi in naselj je bilo popolnoma uničenih.

"Nemci in Italijani teknuje-jo med seboj v prizadevanju, kako uničiti slovensko ljudstvo popolnoma. Odpor Slovenije proti osišk u jesplovesh URD proti osišk u je vsesplošen. Ma-lodane vsi Slovenci se bore v guerilski vojni na eden ali drug način. Na zelo uspešen način sabotirajo vojni promet Italije proti Rusiji.

(Nadaljevanje prihodnjšč.)

"... help me win MY Victory"

TO JE POZIV... Poziv na ameriški narod od ameriških otrok. Prošnja, sestavljena iz tisoč glasov od New Yorka do Kalifornije, od Te-xasa do Minnesote, kjerkoli leži kak otrok brez pomoči na postelji v bolnišnici, ali pa s svojega bolniškega stola poželjivo gleda, kako se drugi igrajo.

Tukaj je vaša priložnost, da pomagate. S svojim prispevkom v National Foundation for Infantile Paralysis boste igrali važno vlogo pri tem, da boste pomagali onim, ki jih je zagra-bila strašna bolezen. S tem pa boste tudi po-magali, da se bodo nadaljevala raziskovanja otroške ohromelosti, da najdejo vzrok, da iz-najdejo kako je mogoče preprečiti in ozdravi-ti zadnjo in najkrutejšo bolezen sveta.

President Roosevelt
The National Foundation for Infantile Paralysis
342 Madison Avenue, New York, N. Y.

Dear Mr. President: I want to enlist in the fight against infantile paraly-sis. I enclose \$..... as my contribution.

Name
Address
City State

"Kako sem vedno v preteklosti zatrjeval, tako tudi sedaj ponavljam—nič mi ni bolj pri srcu kot zdravje naših otrok, mladih mož in žena. Za mene je to domača frontna črta državne obrambe.

"Trdno se zavedam, da je treba pospešiti delo National Foundation in veseli me, da si organizaci-ja vzame moj rojstni dan leta 1943 kot kampanjo za zbiranje sklada.

"Z največjimi željami k uspehu kampanje, ostajam

Franklin D. Roosevelt

The Celebration of the President's Birthday for THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS

(Slovenian)